

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
tervikekst
08.07.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 05.07.2023, 194

Tõrasoo looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri

Vastu võetud 16.06.2005 nr 145
[RT I 2005, 38, 301](#)
jõustumine 10.07.2005

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.01.2009	RT I 2009, 7, 48	01.02.2009
19.03.2010	RT I 2010, 13, 70	01.04.2010
22.06.2023	RT I, 05.07.2023, 1	08.07.2023

Määrus kehtestatakse «[Looduskaitseaduse](#)» § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Tõrasoo looduskaitseala kaitse-eesmärk

- (1) Tõrasoo looduskaitseala (edaspidi *kaitseala*) võetakse kaitse alla:
- 1) poollooduslike koosluste, metsakoosluste, soode ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitseks;
 - 2) EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liigi, mis on ühtlasi ka II kategooria kaitsealune liik, kaitseks;
 - 3) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – loode (alvarite) (6280*)², sinihelmikakoosluste (6410), rabade (7110*), rikutud, kuid taastumisvõimeliste rabade (7120), siirde- ja õõtsiksoode (7140), liigirikaste madalsoode (7230), vanade loodusemetsade (9010*), vanade laialehiste metsade (9020*), rohunditerikaste kuusikute (9050), puiskarjamaade (9070), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080) ning siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitseks;
 - 4) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liigi, mis on ühtlasi II kategooria kaitsealune liik, ning II lisas nimetatud eesti soojumika (*Saussurea alpina ssp. esthonica*), mis on ühtlasi III kategooria kaitsealune liik, elupaikade kaitseks.
- (2) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele viieks sihtkaitsevööndiks ja üheks piiranguvööndiks.
- (3) Kaitsealal tuleb arvestada «Looduskaitseaduses» sätestatud piiranguid käesolevas määruses sätestatud erisustega.
- (4) Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri» lisa 1 punkti 2 alapunktist 363 hõlmab kaitseala Salavalge-Tõrasoo loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitseala kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

§ 2. Kaitseala asukoht

- (1) Kaitseala asub Rapla maakonnas Raikküla vallas Metsküla, Nõmmküla, Valli, Keo ja Vahakõnnu külas ning Märjamaa vallas Nääri, Vanamõisa, Paisumaa ja Kohtru külas.
- (2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisa³.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.
[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]

2. peatükk KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi ning püüda kala kogu kaitsealal.

(2) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal viibimine on lubatud, arvestades «Asjaõigusseaduses» ja «Looduskaitseaduses» sätestatud.

(3) Kaitsealal on lubatud pidada jahti, välja arvatud Mailukse sihtkaitsevööndis ja Märjamaa metskonna kvartalites MM406, MM407, MM425 ja MM427, kus jahipidamine on lubatud 1. juunist 31. jaanuarini.

(4) Kaitseala teedel on lubatud sõidukiga sõitmine ja kaitseala vetel mootorita ujuvvahendiga sõitmine. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala valitsemisega seotud töödel, kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses ning lisaks piiranguvööndis teostatavatel liinirajatiste hooldustöödel ja maatulundusmaal tehtavatel metsamajandustöödel või põllumajandustöödel.

(5) Kaitsealal on lubatud rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohtades ning kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul. Õuemaal on lubatud rahvaüritusi korraldada omaniku loal.

§ 5. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) väljastada metsamajandamiskava;
- 4) kinnitada metsateatist;
- 5) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 6) anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- 7) anda projekteerimistingimusi;
- 8) anda ehitusluba.

§ 6. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja vaatab talle kooskõlastamiseks esitatud metsateatise läbi ja annab kümne tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist metsakoosluse liikide ning vanuse mitmekesisuse säilitamise eesmärgist tulenevalt oma kirjaliku nõusoleku või seab vajaduse korral omapoolsed tingimused.

(2) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitstava loodusobjekti kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitstava loodusobjekti seisundit.

(3) Kui tegevust ei esitata kaitseala valitsejale kooskõlastamiseks või tegevuses ei arvestata kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmise korral tegevus ei kahjusta kaitstava loodusobjekti kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitstava loodusobjekti seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt «Haldusmenetluse seadusele» õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.

(4) [Kehtetu -RT I, 05.07.2023, 1- jõust. 08.07.2023]

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 7. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Kaitseala sihtkaitsevöönd on kaitseala maa- või veeala seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike metsa- ja sookoosluste ning poollooduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on viis sihtkaitsevööndit:

- 1) Tõrasoo sihtkaitsevöönd;

- 2) Kose raba sihtkaitsevöönd;
- 3) Kose nõmme sihtkaitsevöönd;
- 4) Mailukse sihtkaitsevöönd;
- 5) Salavalge sihtkaitsevöönd.

§ 8. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) telkimine ja lõkke tegemine;
- 4) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitseala tarbeks kaitseala valitseja nõusolekul.

§ 9. Lubatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

- 1) veerežiimi taastamine;
- 2) olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd;
- 3) metsakoosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
- 4) poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu tagamiseks ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalikud tegevused;
- 5) teede ehitamine ja olemasolevate ehitiste hooldustööd.

§ 10. Vajalik tegevus.

Kose raba ja Mailukse sihtkaitsevööndis on liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik alusmetsa ja võsa eemaldamine. Alusmetsa ja võsa eemaldamiseks on vaja kaitseala valitseja nõusolekut.

§ 11. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 12. Piiranguvööndi määratlus

Tõrasoo piiranguvöönd on kaitseala maa- ja veeala, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

§ 13. Lubatud tegevus

- (1) Piiranguvööndis on lubatud majandustegevus.
- (2) Telkimine ja lõkke tegemine piiranguvööndis on lubatud ainult kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud paikades. Oüemaal on lubatud telkida ja lõket teha omaniku loal.

§ 14. Keelatud tegevus

- (1) Piiranguvööndis on keelatud:
 - 1) maavara kaevandamine;
 - 2) uue maaparandussüsteemi rajamine;
 - 3) biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine;
 - 4) uuendusraie, välja arvatud turberaie, kusjuures tuleb säilitada koosluse liikide ja vanuse mitmekesisus;
 - 5) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine.
- (2) Piiranguvööndis on kaitseala valitseja nõusolekuta keelatud:
 - 1) ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine;
 - 2) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine ning uute veekogude rajamine.

§ 15. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

¹EÜ nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk

667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53) ja EÜ nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1–18; L 291, 19.11.1979, lk 111; L 319, 7.11.1981, lk 3–15; L 233, 30.08.1985, lk 33–41; L 302, 15.11.1985, lk 218; L 100, 16.04.1986, lk 22–25; L 115, 8.05.1991, lk 41–55; L 164, 30.06.1994, lk 9–14; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 223, 13.08.1997, lk 9–17; L 236, 23.09.2003, lk 667–702).

²Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

³Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil Eesti põhikaardi (mõõtkava 1:10 000) alusel, kasutades maakatastri andmeid seisuga september 2004. a.

Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris ning maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).
[RT I 2010, 13, 70- jõust. 01.04.2010]

[Lisa](#)